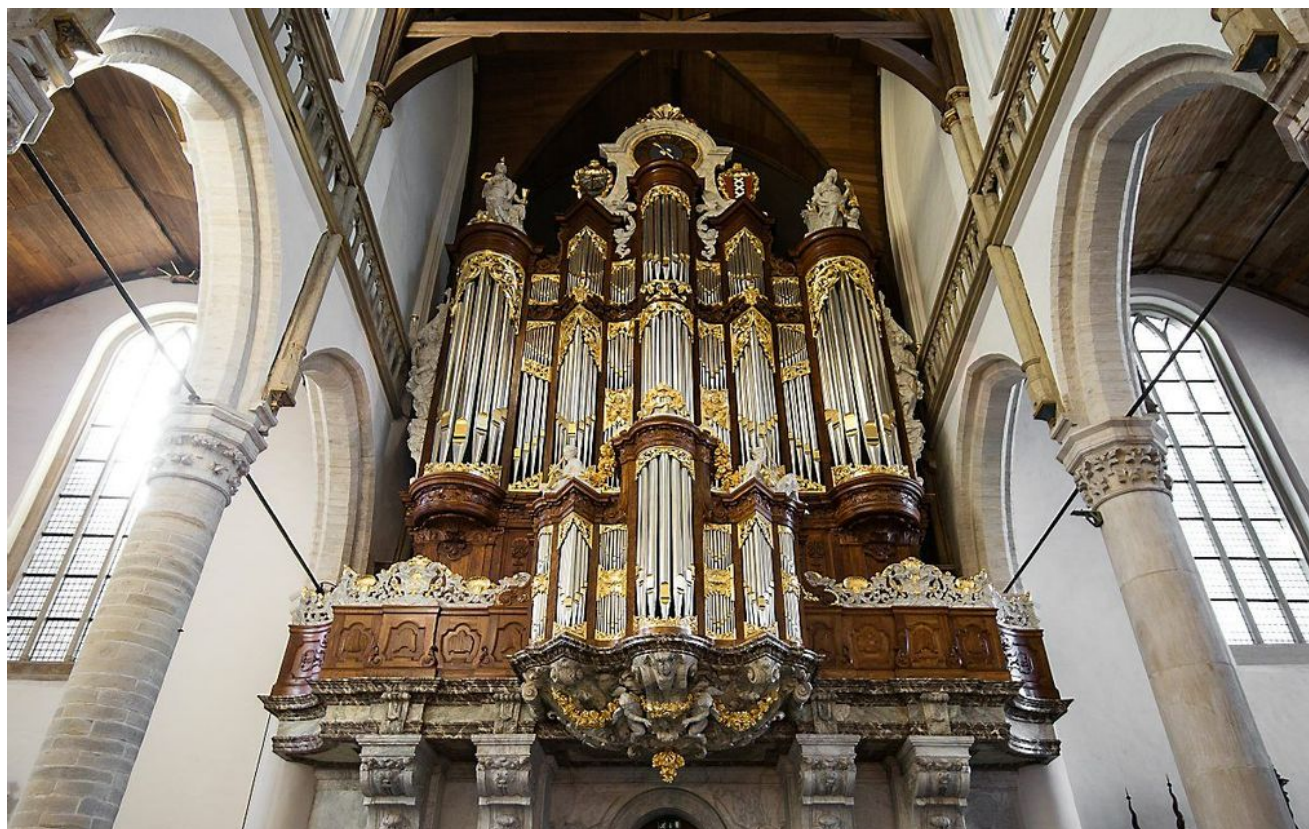

[Meer lezen? Start direct uw proefabonnement](#)
[Abonneer](#)

Orgelconcert Oude Kerk A'dam afgelast wegens nieuwe kunstininstallatie

Redactie muziek 27 november 2019 21:52 Gewijzigd: 3 december 2019 08:15

Het hoofdorgel in de Oude Kerk in Amsterdam. beeld Maarten Nauw

www.eh.nl/juistnu

Durf jij
volgend jaar
stil te staan
om **verder**
te komen? >>

OPEN DAG 18 JUNI
EH-BASISJAAR

EH Erasmus Hogeschool
Doe het EH-Basisjaar - De beste basis voor je leven

Meest gelezen

- BINNENLAND**
10 jun. **India meldt recordaantal van ruim 6000 dagelijkse coronadoden**
- BINNENLAND**
09 jun. **Rutte: Echte probleem VWS gaat om 590 miljoen, niet om miljarden**
- KERK & RELIGIE**
09 jun. **Synode OGGiN stelt P. de Boer beroepbaar voor predikant**
- KERK & RELIGIE**
09 jun. **Synode GGiN: boekje voor jongeren over verbond en doop**

KERK & RELIGIE
Belangenorganisaties:

MUZIEK

Het orgelconcert van de stichting Vox Humana op vrijdag 27 december in de Oude Kerk in Amsterdam is afgelast omdat de stichting de bezoekers wegens de nieuwe installatie van kunstenaar Villar Rojas „niet met goed fatsoen” zegt te kunnen ontvangen.

Dat meldt de stichting woensdag in een persbericht.

Organist Peter Eilander zou na jaren het traditionele kerstconcert van Vox Humana weer in de Oude Kerk in Amsterdam geven, nadat het orgel jarenlang in restauratie was.

Vorige week is echter in de kerk een nieuw kunstproject van start gegaan. Het betreft de installatie "Poems for Earthlings" van de Argentijnse kunstenaar Adrián Villar Rojas, die een „verdedigingslinie" symboliseert „tegen alles waar wij ons tegen willen beschermen", aldus [stichting De Oude Kerk](#).

Maandag bracht de stichting Vox Humana een bezoek aan de kerk. Daar constateerde ze dat door „de omvangrijke installatie met houtwerk en zandzakken" het interieur van de kerk de komende maanden „ingrijpend" is veranderd „met grote consequenties voor de capaciteit, de esthetiek en de akoestiek."

De stichting: „We betreuren de ontstane situatie zeer, mede omdat we pas in een laat stadium hebben vernomen over deze installatie en wat de impact daarvan is op de ruimte." De stichting had zich „erg verheugd" op dit eerste concert na de restauratie van het hoofdorgel. Tijdens het bezoek heeft ze echter de conclusie getrokken „dat we u in deze

omstandigheden niet met goed fatsoen kunnen ontvangen en het orgel niet in volle glorie kunnen laten horen. Het spijt ons zeer dat we dit besluit hebben moeten nemen."

Vox Humana geeft aan met stichting De Oude Kerk te zullen overleggen over een „passende oplossing." Op haar [Facebookpagina](#) meldt de stichting in reactie op vragen dat ze heeft besloten geen alternatieve locatie te kiezen. „De kater is te groot. Hopelijk volgend jaar beter."

Vorige week vrijdag al luidde schrijver Herman Vuijsje –aangeduid als „kerkganger en bestuurslid van de Stichting tot Behoud van de Oude Kerk"– in een open brief in [Het Parool](#) de noodklok over de Oude Kerk in Amsterdam. Onder de

09 jun. **Nashvilleverklaring wél strafbaar**

10 jun. **KERK & RELIGIE**
Ds. K. J. Kaptein neemt beroep aan naar hhg IJsselmuiden-Grafhorst

RD.nl in uw mailbox?

Inschrijven

kop "Wie beschermt onze fragiele Oude Kerk?" stelde hij dat de nieuwe installatie een te zware belasting legt op de Oude Kerk. „Een ingrijpender belasting en aantasting van het kerkgebouw valt nauwelijks te bedenken“, aldus Vuijsje. Volgens hem zijn de „al langer oplopende spanningen tussen de kerkgemeente en het stichtingsbestuur“ met deze expositie een nieuwe fase ingegaan. „Het conflict heeft zulke vormen aangenomen dat een mediationproces is gestart, met vooralsnog een onzekere uitkomst.“

In reactie op het verhaal van Vuijsje publiceerde organist Henk Verhoef, die als adviseur betrokken was bij de laatste restauratie van het grote orgel, zondag op zijn [Facebookpagina](#) een relaas over de gang van zaken gedurende de achterliggende jaren in de Oude Kerk. In het bericht, dat Verhoef aan de redactie van Het Parool stuurde, is de adviseur zeer kritisch over de rol van directeur Jacqueline Grandjean van stichting De Oude Kerk. Volgens hem is de Oude Kerk de laatste zeven jaar „alleen nog te zien geweest tijdens de korte perioden dat de ene tentoonstelling was weggeruimd en de volgende nog niet in aanbouw. Gebouw en orgel zijn als voorwerpen weliswaar nog aanwezig, maar als monument op sterven na dood“, aldus Verhoef. „Steeds openlijker en doortastender zijn mevrouw Grandjean, de moderne kunstelite en het grote hippe geld bezig gebouw en orgel ook fysiek aan te tasten. Het pleidooi van Herman Vuijsje kan niet genoeg ondersteund worden“, zo besluit Verhoef zijn relaas.

Reactie Grandjean

Directeur Jacqueline Grandjean zegt donderdagmorgen in reactie op de berichten over de nieuwe installatie in de Oude Kerk dat er sprake is van „stemmingmakerij.“ Ze zegt tot nu toe alleen maar „geweldig laaiende reacties“ te hebben gehad op het kunstwerk.

In reactie op het verhaal van Vuijsje in Het Parool geeft ze aan dat het klopt dat de Oudekerksgemeente momenteel samenkomt in de Sint-Sebastiaanskapel. Maar daar heeft de gemeente zelf voor gekozen, omdat die kapel verwarmd wordt. Volgens Grandjean is Vuijsje helemaal geen lid van de gemeente en is hij als „infiltrant“ binnen geweest om een portret van de gemeente te schrijven, en heeft hij vervolgens zijn ingezonden brief voor Het Parool geschreven. Volgens haar kan de gemeente prima op zondag in het schip van de kerk samenkomen. „Het schip is vrij. Daar staan alleen twee kandelaren.“

Ook het kerstconcert van de stichting Vox Humana had prima door kunnen gaan, aldus de directeur. „Het orgel is helemaal vrij. Dat was juist heel sfeervol geweest, bij kaarslicht.“ Ze was donderdagmorgen niet op de hoogte van het feit dat de stichting het concert heeft afgeblazen. „Dat is jammer, want ik had graag met hen van gedachten gewisseld over hoe we het bij dit concert konden gaan doen.“ Ze is momenteel bezig om met de brandweer te bekijken hoeveel mensen er bij zo'n concert aanwezig zouden kunnen zijn. De uitkomst daarvan wist ze donderdagmorgen nog niet. „Maar dat is zeker tussen de 150 en de 350 mensen.“

Ook de kritiek van Henk Verhoef over de schade aan kerk en orgel door de nieuwe installatie weersprekt Grandjean. „Onze organisten zijn nauw betrokken geweest bij de opbouw van de nieuwe installatie, om goed te zorgen voor het

orgel. Verhoef speculeert maar wat, want hij is er niet bij geweest."

Volgens Grandjean gaat stichting De Oude Kerk „ontzettend goed en zorgvuldig“ om met kerk en orgel. „Het is echt niet zo dat we zomaar ieder gek idee van iedere kunstenaar klakkeloos uitvoeren. We worden bovendien goed in de gaten gehouden door Monumentenzorg, restauratiedeskundigen en erfgoedbelangenverenigingen.“

Grandjean: „Mijn intentie is om onder één dak de belangen van de kerkgemeente, de kunst en het erfgoed te behartigen. En dan moet soms de stichting even aanpassen, bijvoorbeeld binnenkort voor een sinterklaasviering. Een andere keer is het de kerkgemeente die zich aanpast.“ Op het bericht uit de nieuwsbrieven van de Oudekerkgemeente dat de kerkgemeente en stichting De Oude Kerk momenteel samen in een mediationtraject zitten, wil ze niet ingaan. „We hebben samen afgesproken de pers daarover niet te woord te staan.“

Op de vraag of de zevende editie van het Orgelfeest van Marco den Toom en Minne Veldman, dat gepland staat voor zaterdag 9 mei 2020, wél doorgaat, kan ze nu nog geen antwoord geven. „De installatie duurt tot 26 april, en dan wordt het kunstwerk afgebroken. Ik verwacht dat het concert van 9 mei door kan gaan.“

Kamervragen

SGP-Tweede Kamerlid Roelof Bisschop heeft donderdagmiddag naar aanleiding van het artikel van Vuijsje in Het Parool schriftelijke vragen gesteld aan minister Van Engelshoven van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de kwestie rond de Oude Kerk in Amsterdam. Hij vraagt de minister of ze de mening deelt dat het plaatsen van installaties waardoor gebouw en orgel schade lijden „niet past bij de zorg die van de eigenaar van een monument of cultuurgood verwacht mag worden.“ Ook vraagt de SGP'er de minister na te gaan of de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed betrokken is geweest bij de restauratie en aanpassing van de Oude Kerk en bij de plannen voor installaties in het monument, en of het toezicht op monumenten voldoende functioneert.

[Column: Het orgel van de Oude Kerk is van ons allemaal](#)

LEES OOK 3 december 2019 08:15

Kunstininstallatie: onheilspellend duister in Amsterdamse Oude Kerk

Meer lezen? Start direct uw proefabonnement

Onbeperkt toegang tot RD.nl

Abonneer